

Hallituksen esitys eduskunnalle asetuksenantovaltuussäätelyn päivittämiseksi oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädännössä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi 24 oikeusministeriön hallinnonalan lakia siten, että niiden asetuksenantovaltuuksia koskevat säännökset päivitetäisiin vastaamaan nykyisiä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia. Voimassa olevassa lainsäädännössä on edelleen runsaasti niin kutsuttuja yleisvaltuuksia, jotka eivät täytä näitä vaatimuksia.

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa uusien asetusten antaminen ja asetusten muuttaminen valtuussäännösten nojalla ja poistaa turha valtuussäätely lainsäädännöstä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan pppkkvvvv.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	5
1 Asian tausta ja valmistelu	5
2 Nykytila ja sen arviointi.....	5
3 Tavoitteet	6
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	6
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	6
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	6
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	6
6 Lausuntopalaute.....	6
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	7
7.1 Saamen kielilaki	7
7.2 Kielilaki.....	7
7.3 Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa	7
7.4 Laki ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista	7
7.5 Laki Suomen säädöskokoelmasta	8
7.6 Laki Ahvenanmaan hallintotuomioistuimesta.....	8
7.7 Laki oikeusrekisterikeskuksesta.....	8
7.8 Laki keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta	8
7.9 Laki keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa.....	8
7.10 Laki liiketoimintakiellosta	8
7.11 Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista.....	8
7.12 Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta	9
7.13 Oikeusapulaki.....	9
7.14 Laki eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista	9
7.15 Ulosottokaari	9
7.16 Laki ulosottomaksuista	9
7.17 Laki toimivallasta, sovellettavasta laista, toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta.....	10
7.18 Laki maakaaren voimaanpanosta	10
7.19 Laki arvo-osuustileistä	10
7.20 Löytötavaralaki	10
7.21 Haastemieslaki	11
7.22 Autokiinnityslaki.....	11
7.23 Maanvuokralaki	11
7.24 Laki lapsiasiavaltuutetusta	12
8 Lakia alemman asteinen sääntely	12

8.1 Saamen kielilaki.....	12
8.2 Kielilaki.....	12
8.3 Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa	12
8.4 Laki ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista	12
8.5 Laki Suomen säädöskokoelmasta	12
8.6 Laki Ahvenanmaan hallintotuomioistuimesta.....	12
8.7 Laki oikeusrekisterikeskuksesta.....	13
8.8 Laki keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta	13
8.9 Laki keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa.....	13
8.10 Laki liiketoimintakiellosta	13
8.11 Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista.....	13
8.12 Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta	13
8.13 Oikeusapulaki.....	13
8.14 Laki eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista	14
8.15 Ulosottokaari.....	14
8.16 Laki ulosottomaksuista	14
8.17 Laki toimivallasta, sovellettavasta laista, toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta.....	14
8.18 Laki maakaaren voimaanpanosta	14
8.19 Laki arvo-osuustileistä	14
8.20 Löytötavaralaki	15
8.21 Haastemieslaki	15
8.22 Autokiinnityslaki.....	15
8.23 Maanvuokralaki	15
8.24 Laki lapsiasiavaltuutetusta	15
9 Voimaantulo	15
10 Toimeenpano ja seuranta	15
11 Suhde muihin esityksiin.....	15
12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	16
LAKIEHDOTUKSET	17
1. Laki saamen kielilain muuttamisesta	17
2. Laki kielilain muuttamisesta	17
3. Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 23 §:n kumoamisesta	18
4. Laki ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista annetun lain 11 §:n kumoamisesta.....	18
5. Laki Suomen säädöskokoelmasta annetun lain 19 §:n kumoamisesta	19
6. Laki Ahvenanmaan hallintotuomioistuimesta annetun lain 8 §:n kumoamisesta	19

7. Laki Oikeusrekisterikeskuksesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta	19
8. Laki keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta annetun lain 7 §:n kumoamisesta.....	20
9. Laki keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa annetun lain 9 §:n kumoamisesta.....	20
10. Laki liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta.....	21
11. Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain 29 §:n 2 momentin kumoamisesta.....	22
12. Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 22§:n kumoamisesta.....	22
13. Laki oikeusapulain 29 §:n muuttamisesta	22
14. Laki eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain 4 §:n kumoamisesta.....	23
15. Laki ulosottokaaren 1 luvun 7 §:n ja 12 luvun 1 §:n muuttamisesta.....	24
16. Laki ulosottomaksuista annetun lain 8 §:n muuttamisesta.....	24
17. Laki toimivallasta, sovellettavasta laista, toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 13 §:n kumoamisesta.....	25
18. Laki maakaaren voimaanpanosta annetun lain 20 §:n kumoamisesta.....	25
19. Laki arvo-osuustileistä annetun lain 43 §:n kumoamisesta.....	26
20. Laki löytötavaralain muuttamisesta	26
21. Laki haastemieslain muuttamisesta	27
22. Laki autokiinnityslain 23 §:n kumoamisesta.....	28
23. Laki maanvuokralain 89 §:n kumoamisesta.....	28
24. Laki lapsiasiavaltuutetusta annetun lain muuttamisesta.....	29
VALITSE KOHDE.....	30
VALITSE KOHDE.....	30
[Kopioi säädöksen nimi tähän].....	30

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu oikeusministeriössä sen omasta aloitteesta lainvalmistelutyössä havaittujen lakiteknisten ja säädöshuoltotarpeiden johdosta. Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM047:00/2023>.

Esivalmistelun aikana oikeusministeriön hallinnonalalta tunnistettiin 48 lakia, joissa on edelleen yleisiä asetuksenantovaltuuksia. 24 näistä laeista on mukana tässä hallituksen esityksessä. Osa yleisistä asetuksenantovaltuuksista kumotaan tai muutetaan erillisissä lakihankkeissa.

Kansainvälisten velvoitteiden voimaansaattamista koskevissa laeissa oli aikaisemmin säännönmukaisesti yleinen asetuksenantovaltuus. Sellaisten kansainvälisten velvoitteiden voimaansaattamista koskevien lakien yleiset asetuksenantovaltuudet, joiden nojalla joko ei ole annettu lainkaan asetuksia tai joiden nojalla annettuihin asetuksiin ei ole odotettavissa muutoksia, päätettiin hankkeen valmisteluvaiheessa jättää ennalleen.

2 Nykytila ja sen arviointi

Perustuslaki

Perustuslain 80 §:ää koskevassa perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä on asetettu täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset, jotka laissa säädetyn asetuksenantovaltuuden tulee täyttää.

Voimassa olevassa lainsäädännössä on kuitenkin edelleen runsaasti säännöksiä, joilla niiden sanamuodon mukaan valtuutetaan antamaan asetuksella *tarkempia säännöksiä lain täytäntöönpanosta* ja jotka eivät täytä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia. Tällaisia valtuussäännöksiä on perustuslakivaliokunnan mukaan tulkittava supistavasti, ja niiden nojalla voidaan antaa lähinnä lain voimaan tullessa välttämättömiä säännöksiä viranomaistoiminnan ohjaamisesta. Näin ollen niiden käyttöala jää varsin suppeaksi. (Ks. esim. PeVL 7/2005 vp, s. 10, PeVL 29/2004 vp, s. 3/II, PeVL 40/2002 vp, s. 7/I.)

Tällaisen niin kutsutun yleisvaltuuden perusteella ei nykyisin voida yleensä antaa asetuksia tai muuttaa jo voimassa olevia asetuksia. Jotta asetuksen antaminen ja muuttaminen olisivat mahdollisia, on laissa oltava täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset täyttävät valtuussäännökset.

Nykytila on johtanut siihen, että asetuksia ei aina ole pystytty tarpeen vaatiessa muuttamaan, koska riittävä valtuus niiden muuttamiseksi on puuttanut. Tällöin lakiin on täytynyt lisätä riittävät asetuksenantovaltuudet ennen kuin asetuksen muuttaminen on ollut mahdollista.

Kaikkien lainsäädännössä olevien yleisvaltuuksien nojalla ei ole annettu asetuksia. Ei myöskään ole odotettavissa, että niiden nojalla vastaisuudessa annettaisiin asetuksia. Tällaiset valtuussäännökset ovat lainsäädännössä turhia, mutta eivät suoranaisesti haitallisia. Sen sijaan, jos yleisvaltuuden nojalla on annettu asetuksia, tulee asetuksen muuttaminen tai sen korvaaminen uudella todennäköisesti jossain vaiheessa ajankohtaiseksi, jolloin laissa on oltava täsmälliset ja tarkkarajaiset valtuussäännökset. Voimassa olevassa lainsäädännössä on myös lakeja, joissa yleisvaltuuden lisäksi on tällaiset riittävästi yksilöidyt valtuudet. Toisinaan laissa on kuitenkin pelkästään yleisvaltuus.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on saattaa asetuksen antamista koskeva valtuussääntely oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädännössä nykyiset täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset täyttäväksi ja tällä tavoin huolehtia siitä, että uusien asetusten antaminen ja asetusten muuttaminen on mahdollista säädettyjen valtuuksien nojalla. Lisäksi säädöshuollollisena tavoitteena on, että lainsäädännöstä saataisiin poistettua turhat säännökset.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädännön asetuksenantoa koskevaa valtuussääntelyä päivitetään siten, että valtuussääntely täyttää nykyiset täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset.

Valtuussäännökset päivitetäisiin kumoamalla tarpeettomat yleisvaltuudet ja säätämällä lakiin tarvittaessa yleisvaltuuden tilalle täsmälliset ja tarkkarajaiset valtuudet. Esityksessä ehdotetaan päivittämisessä käytettäväksi lakikohtaisesti erilaisia lakitekniisiä toteutustapoja riippuen siitä, onko lain nojalla annettu asetuksia vai ei ja onko laissa jo olemassa yleisvaltuuden lisäksi täsmälliset ja tarkkarajaiset valtuudet vai ei.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

Yleisten asetuksenantovaltuuksien muuttaminen perustuslain vaatimusten mukaisiksi edistää oikeusvaltioperiaatteen ja hallinnon lainalaisuuden periaatteen toteutumista. Koska voimassa olevat asetukset jäävät edelleen voimaan, ei käyttämättömien yleisvaltuuksien kumoaminen ja olemassa olevien yleisvaltuuksien muokkaaminen täsmällisiksi ja tarkkarajaisiksi käytännössä vaikuta vallitsevaan oikeustilaan.

Esityksellä ei ole vaikutuksia sukupuolten väliseen tasa-arvoon.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Mahdollista on myös, että valtuussäännökset muutetaan vastaamaan nykyisiä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia yksi kerrallaan, kun asianomaisiin lakeihin tehdään muita muutoksia tai kun havaitaan tarve muuttaa valtuuden nojalla annettua asetusta. Tällä tavoin toteuttuna valtuussäännösten päivittäminen kuitenkin kestäisi huomattavan pitkään. Lisäksi asetusten muuttaminen muutostarve havaittaessa veisi aikaa, kun ensin olisi muutettava valtuuttavaa lakia.

6 Lausuntopalaute

[Täydennetään]

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Saamen kielilaki

10 §. *Saamen kielen käyttäminen viranomaisen työkielenä.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan tarkemmat säännökset saamen kielen käyttämisestä viranomaisten välisessä kirjeenvaihdossa annetaan valtioneuvoston asetuksella. Valtuussäännöksellä katettaisiin saamen kielilain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (108/2004) 3 §.

22 a §. *Toimituskirjan antaminen ja käännöksen oikeaksi todistaminen.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin, että tarkemmat säännökset toimituskirjan antamisesta ja käännöksen oikeaksi todistamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Valtuussäännöksellä katettaisiin saamen kielilain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (108/2004) 1 ja 2 §.

33 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden. Valtuuden nojalla on annettu valtioneuvoston asetus saamen kielilain täytäntöönpanosta (108/2004), joka on säädetty myös 29 §:n 1 momentin nojalla. Asetus pysyisi voimassa 10 ja 22 a §:iin lisättävien valtuuksien sekä 29 §:n 1 momentin sisältämän valtuuden nojalla, vaikka yleisvaltuus kumotaan.

7.2 Kielilaki

37 §. *Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta.* Pykälän mukaan valtioneuvosto antaa vaalikausittain eduskunnalle kertomuksen kielilainsäädännön soveltamisesta ja kielellisten oikeuksien toteutumisesta sekä tarpeen mukaan muistakin kielioloista. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kertomuksen antamisesta ja sen sisällöstä. Valtuus kattaisi jatkossa kielilain täytäntöönpanosta annetun asetuksen (433/2004) 2 luvun, joka koskee kertomusta kielilain soveltamisesta.

41 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden. Valtuuden nojalla on annettu valtioneuvoston asetus kielilain täytäntöönpanosta (433/2004). Asetuksen 2 luku jäisi voimaan lain 37 §:ään lisättävän uuden valtuuden nojalla. Asetuksen 1 luku, joka koskee kieliastian neuvottelukuntaa, jäisi voimaan perustuslain 119 §:n 2 momentin nojalla.

7.3 Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa

23 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla ei ole annettu asetuksia.

7.4 Laki ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista

11 §. *Asetuksenantovaltuus.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla ei ole annettu asetuksia. Lain nojalla annetun ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista annetun valtioneuvoston asetuksen (259/2000) säännökset perustuvat lain muissa pykälissä oleviin asetuksenantovaltuuksiin.

7.5 Laki Suomen säädöskokoelmasta

19 §. *Asetuksenantovaltuus.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla ei ole annettu asetuksia.

7.6 Laki Ahvenanmaan hallintotuomioistuimesta

8 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla ei ole annettu asetuksia.

7.7 Laki oikeusrekisterikeskuksesta

6 §. *Tarkemmat säännökset ja määräykset.* Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden. Pykälän 1 momentin mukaan tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta ja Oikeusrekisterikeskuksen toiminnan järjestämisestä annetaan tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella. Momentin nojalla ei ole annettu asetuksia. Momentista ehdotetaan poistettavaksi sen alkuosan yleisvaltuus siten, että tarkempia säännöksiä Oikeusrekisterikeskuksen toiminnan järjestämisestä voitaisiin jatkossakin antaa valtioneuvoston asetuksella.

7.8 Laki keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta

7 §. *Asetuksenantovaltuus.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla ei ole annettu asetuksia.

7.9 Laki keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa

9 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla ei ole annettu asetuksia.

7.10 Laki liiketoimintakiellosta

21 §. *Rekisteri.* Pykälän 1 momentti sisältää asetuksenantovaltuuden, jonka mukaan tuomioistuimen ilmoituksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Asetuksenantovaltuus on lisätty lakiin muutoslailla 1107/2006. Liiketoimintakieltorekisteristä annettua asetusta (121/1998) on muutettu 21 §:n 1 momentin valtuuden mukaiseksi muutosasetuksella 1109/2006. 21 §:n 1 momenttia ehdotetaan edelleen tarkennettavaksi, jotta valtuus kattaisi liiketoimintakieltorekisteristä annetun asetuksen 1 §:n ja 4 §:n säännökset. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tuomioistuimen ilmoituksen lisäksi myös tietojen merkitsemisestä rekisteriin.

22 §. *Asetuksenantovaltuus.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälän nojalla on annettu asetus liiketoimintakieltorekisteristä (121/1998). Lain 21 §:n 1 momentti sisältäisi jatkossa täsmälliset ja tarkkarajaiset valtuudet, joiden nojalla asetus pysyy voimassa, vaikka yleisvaltuus kumotaan.

7.11 Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista

29 §. *Tarkempia säännöksiä ja määräyksiä.* Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Momentti sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla ei ole annettu asetuksia.

7.12 Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta

22 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla ei ole annettu asetuksia.

7.13 Oikeusapulaki

29 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden. Valtuuden nojalla on annettu valtioneuvoston asetus oikeusavusta (388/2002), joka on annettu myös lain 3 § 2 momentin, 10 § 1 momentin ja 12 §:n nojalla. Pykälän valtuus esitetään nyt muutettavaksi täsmälliseksi ja tarkkarajaiseksi muotoon, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myönnettävän oikeusavun rajaamisesta oikeusapupäätöksessä määrättyihin toimenpiteisiin ja määrättyyn tuntimäärään sekä oikeusapua koskevan päätöksen toimittamisesta tai päätöksestä ilmoittamisesta asiaa käsittelevälle viranomaiselle, pääasian lainvoimaisen ratkaisun jälkeen myönnetyn vakuutusedun huomioon ottamisesta, pyydetyn oikeusavun taloudellisia edellytyksiä koskevan selvityksen antamisesta ja selvityksen käyttötarkoituksesta sekä taloudellisia edellytyksiä koskevan selvityksen, oikeusapuhakemuksen, oikeusavun myöntämistä koskevan päätöksen ja ratkaisupyynnön laatimisesta. Asetuksenantovaltuus kattaisi oikeusavusta annetun valtioneuvoston asetuksen 21–27 §:t. Oikeusavusta annettu valtioneuvoston asetus pysyisi voimassa 29 §:ään tehtävän muutoksen sekä muiden laissa jo olevien tarkempien asetuksenantovaltuuksien nojalla.

7.14 Laki eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista

4 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla ei ole annettu asetuksia.

7.15 Ulosottokaari

1 luvun 7 §. *Ulosottomiehet.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan ulosottomiehelle annettavasta virkamerkistä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ulosottomiehen virkamerkistä ei ole tällä hetkellä täsmällisiä ja tarkkarajaisia asetuksenantovaltuuksia lain tasolla. Ulosottomiehen virkamerkistä säädetään ulosottotoimen hallinnosta annetun asetuksen (285/2020) 8 §:ssä. Asetus on annettu ulosottokaaren sekä julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 3 ja 4 momentin nojalla.

12 luvun 1 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälä sisältää asetuksenantovaltuuden. Pykälässä säädetään, että tarkemmat säännökset ulosottotoimen hallinnon järjestämisestä sekä muusta tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi sen loppuosan yleisvaltuus siten, että pykälän alkuosa jäisi voimaan, jolloin ulosottotoimen hallinnon järjestämisestä voitaisiin jatkossakin antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Yleisvaltuuden kumoamisen jälkeen ulosottokaaren nojalla annetut asetukset jäisivät voimaan tämän ja muiden ulosottokaareissa olevien asetuksenantovaltuuksien nojalla.

7.16 Laki ulosottomaksuista

8 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden. Pykälässä säädetään, että tarkempia säännöksiä ulosottomaksuista sekä lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella. Valtuuden nojalla on annettu ulosottomaksuista annettu asetus (35/1995), joka on annettu myös lain 4 ja 5 §:n nojalla. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi sen loppuosan yleisvaltuus

siten, että pykälän alkuosa jäisi voimaan, jolloin tarkempia säännöksiä ulosottomaksuista voitaisiin jatkossakin antaa valtioneuvoston asetuksella. Yleisvaltuuden kumoamisen jälkeen ulosottomaksuista annetun lain nojalla annetut asetukset jäisivät voimaan tämän ja muiden lain sisältämien asetuksenantovaltuuksien nojalla.

7.17 Laki toimivallasta, sovellettavasta laista, toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta

13 §. *Asetuksenantovaltuus.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla ei ole annettu asetuksia.

7.18 Laki maakaaren voimaanpanosta

20 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden. Valtuuden nojalla on annettu lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä annettu asetus (960/1996), joka on annettu myös annettu maakaaren (540/1995) sekä lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä annetun lain (353/1987) 17 ja 22 §:n nojalla. Laki 353/1987 on kumottu kirjaamisasioiden siirtämistä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetulla lailla 584/2009, jonka 3 §:n mukaan lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä annettu asetus jää voimaan. Maakaareissa on voimassa olevat täsmälliset ja tarkkarajaiset valtuudet, joiden nojalla lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä annettu asetus pysyy voimassa, vaikka maakaaren voimaanpanosta annetun lain yleisvaltuus kumotaan.

7.19 Laki arvo-osuustileistä

43 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla ei ole annettu asetuksia.

7.20 Löytötavaralaki

20 §. *Valtiolle siirtyminen.* Pykälää ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan valtiolle siirtyneen löytötavaran käsittelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Asetuksenantovaltuus kattaisi lain 32 §:n nojalla annetun löytötavara-asetuksen (1079/1988) 11 §:n.

21 a §. *Luvan myöntämisen edellytykset.* Pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 2 momentti, jonka mukaan löytötavaratoimiston pitämistä koskevassa hakemuksessa annettavista tiedoista ja löytötavaratoimiston pitämisluvan myöntämistä koskevan ilmoituksen tekemisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Asetuksenantovaltuus kattaisi voimassa olevan löytötavara-asetuksen 12–13 §:t.

25 b §. *Luvan peruuttaminen.* Pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 2 momentti, jonka mukaan löytötavaran luovuttamisesta 1 momentissa tarkoitetun luvan peruuttamisen yhteydessä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Asetuksenantovaltuus kattaa löytötavara-asetuksen 15 §:n.

32 §. *Asetuksenantovaltuudet.* Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden. Valtuuden nojalla on annettu löytötavara-asetus (1079/1988). Pykälän valtuus esitetään nyt muutettavaksi täsmälliseksi ja tarkkarajaiseksi muotoon, jonka mukaan löytötavaran omistajalle tehtävästä ilmoituksesta, löytäjälle annettavasta kuitista, vastaanotetuista löytötavaroista ja lain 4 §:n 3 momentissa ja 9 §:n 1 momentissa tarkoitetuista luvista pidettävistä luetteloista, laitoslöytöjen kir-

jaamisesta sekä tullattavasta löytötavarasta tulliviranomaiselle tehtävästä ilmoituksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi monikkomuotoon. Asetuksenantovaltuudet kattaisivat löytötavara-asetuksen 2–6 ja 9 §:t. Löytötavara-asetus pysyisi voimassa 32 §:ään tehtävien muutosten, 20, 21 a ja 25 b §:iin lisättävien valtuuksien sekä muiden laissa jo olevien tarkempien asetuksenantovaltuuksien nojalla.

7.21 Haastemieslaki

6 a §. *Virkamerkki.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin haastemiehen virkamerkistä. Nykyisen haastemiesasetuksen 2 §:n mukaan haastemiehille annetaan oikeusministeriön vahvistama virkamerkki. Oikeusministeriö on mainitun säännöksen nojalla antamallaan päätöksellä vahvistanut tuomioistuinten haastemiesten virkamerkin mallin. Virkamerkin vahvistamisesta ei kuitenkaan ole perussäännöstä laissa. Jatkossa toimivalta virkamerkin vahvistamiseen perustuisi ehdotettuun pykälään. Toimivalta kuuluisi Tuomioistuinvirastolle.

7 §. *Asetuksenantovaltuudet.* Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden. Asetuksenantovaltuus ehdotetaan muutettavaksi täsmälliseksi ja tarkkarajaiseksi, ja pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi monikkomuotoon. Nykyisen valtuutussäännöksen nojalla on annettu haastemiesasetus (506/1986), jossa on annettu tarkempia säännöksiä tiedoksiantotoiminnan suorittamisesta ja valvonnasta. Haastemiesasetus sisältää myös oikeusministeriölle ja sisäasiainministeriölle annetun valtuutuksen tarkempien määräysten antamisesta (6 §). Tämän valtuutuksen nojalla oikeusministeriö on antanut ohjeen tiedoksiantomatkojen matkakustannusten korvauksista ja päättänyt haastemiesten virkamerkin vahvistamisesta. Sisäasiainministeriön toimivalta antaa asetuksessa tarkoitettuja määräyksiä on siirtynyt poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta annettuun lakiin 497/2009 sisältyneen siirtymäsäännöksen nojalla Poliisihallitukselle, jota asetuksessa oleva valtuutus ei nykyisellään koske. Oikeusministeriölle kuuluneita tehtäviä on puolestaan siirretty tuomioistuinlain muuttamisesta annetulla lailla 209/2019 Tuomioistuinvirastolle, jota asetuksessa oleva valtuutus ei nykyisellään koske. Keskusviranomaisella on ilman erillistä valtuutustakin toimivalta antaa tarpeelliseksi katsomiaan ohjeita, ellei tätä estä esimerkiksi tuomioistuinlaitoksen riippumattomuus.

Ehdotetussa pykälässä asetuksenantovaltuus osoitettaisiin valtioneuvostolle, jolla olisi toimivalta säätää tiedoksiantotehtävien suorittamisesta sekä tiedoksiantotoiminnan johtamisesta ja valvonnasta.

7.22 Autokiinnityslaki

23 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälän mukaan tarkempia määräyksiä lain täytäntöönpanosta antaa oikeusministeriö. Valtuuden nojalla on annettu oikeusministeriön päätös auto-kiinnityslain täytäntöönpanosta (355/1973). Kyseisellä päätöksellä ei ole käytännön merkitystä, ja se kumoutuisi pykälän kumoutuessa.

7.23 Maanvuokralaki

89 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälän nojalla on annettu yksi asetus (tontinvuokra-asetus (449/1966)), joka on sittemmin kumottu lailla (584/2009). Kumoaamista perusteltiin hallituksen esityksessä sillä, että maanvuokralakiin tehtyjen muutosten johdosta tontinvuokra-asetusta ei enää tarvittu (HE 30/2009 vp, s. 31-32). Voimassa ei siten enää ole asetuksia, jotka olisi annettu maanvuokralain 89 §:n nojalla, mikä osaltaan perustelee valtuussäännöksen kumoamista.

7.24 Laki lapsiasiavaltuutetusta

5 § Toimisto. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan esittelijöinä toimivien virkamiesten ja muun henkilökunnan nimittämisestä tai ottamisesta voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella. Valtuussäännöksellä katettaisiin lapsiasiavaltuutetusta annetun valtioneuvoston asetuksen (274/2005) 3 §.

7 §. Tarkemmat säännökset. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälän nojalla on annettu valtioneuvoston asetus lapsiasiavaltuutetusta (274/2005). Asetus pysyisi voimassa 5 §:ään lisättävän valtuuden sekä lain 1, 3 ja 4 §:n jo sisältämien valtuuksien nojalla, vaikka yleisvaltuus kumotaan.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

8.1 Saamen kielilaki

Kumottavaksi esitettävän 33 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla on annettu valtioneuvoston asetus saamen kielilain täytäntöönpanosta (108/2004), joka on säädetty myös 29 §:n 1 momentin nojalla. Asetus pysyisi voimassa 10 §:ään ja uuteen 22 a §:ään lisättävien valtuuksien sekä 29 §:n 1 momentin sisältämän valtuuden nojalla, vaikka yleisvaltuus kumotaan.

8.2 Kielilaki

Kumottavaksi esitettävän 41 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla on annettu valtioneuvoston asetus kielilain täytäntöönpanosta (433/2004). Asetus pysyisi voimassa lain 37 §:ään lisättävän uuden valtuuden sekä kieliasian neuvottelukuntaa koskevilta osin perustuslain 119 §:n 2 momentin nojalla.

8.3 Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa

Kumottavaksi esitettävän 23 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole annettu asetuksia.

8.4 Laki ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista

Kumottavaksi esitettävän 11 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole annettu asetuksia. Lain nojalla annetun ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista annetun valtioneuvoston asetuksen (259/2000) säännökset perustuvat lain muissa pykälissä oleviin asetuksenantovaltuuksiin.

8.5 Laki Suomen säädöskokoelmasta

Kumottavaksi esitettävän 19 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole annettu asetuksia.

8.6 Laki Ahvenanmaan hallintotuomioistuimesta

Kumottavaksi esitettävän 8 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole annettu asetuksia.

8.7 Laki oikeusrekisterikeskuksesta

Muutettavaksi esitettävän 6 §:n 1 momentin perusteella ei ole annettu asetuksia. Momentin muutoksen myötä tarkempia säännöksiä Oikeusrekisterikeskuksen toiminnan järjestämisestä voitaisiin jatkossakin antaa tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

8.8 Laki keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta

Kumottavaksi esitettävän 7 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole annettu asetuksia.

8.9 Laki keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa

Kumottavaksi esitettävän 9 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole annettu asetuksia.

8.10 Laki liiketoimintakiellosta

Kumottavaksi esitettävän 22 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla on annettu asetus liiketoimintakieltorekisteristä (121/1998). Lain 21 §:n 1 momentti sisältäisi jatkossa täsmälliset ja tarkkarajaiset valtuudet, joiden nojalla asetus pysyy voimassa, vaikka yleisvaltuus kumotaan.

8.11 Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista

Kumottavaksi esitettävän 29 §:n 2 momentin sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole annettu asetuksia.

8.12 Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta

Kumottavaksi esitettävän 22 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole annettu asetuksia. Lain nojalla on annettu valtioneuvoston asetus verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (1324/2007), mutta sen valtuus ei ole perustunut kumottavaan yleisvaltuuteen. Yleisvaltuuden kumoamisen jälkeen verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain nojalla annettu asetus jää voimaan laissa olevien täsmällisten ja tarkkarajaisten asetuksenantovaltuuksien nojalla.

8.13 Oikeusapulaki

Muutettavaksi esitettävän 29 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla on annettu valtioneuvoston asetus oikeusavusta (388/2002), joka on annettu myös lain 3 § 2 momentin, 10 § 1 momentin ja 12 §:n nojalla. Yleisen asetuksenantovaltuuden muuttamisen jälkeen valtioneuvoston asetus oikeusavusta jäisi voimaan oikeusapulaissa olevien täsmällisten ja tarkkarajaisten asetuksenantovaltuuksien nojalla.

8.14 Laki eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista

Kumottavaksi esitettävän 4 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole annettu asetuksia.

8.15 Ulosottokaari

Lain 12 luvun 1 §:stä ehdotetaan poistettavaksi sen loppuosan yleisvaltuus siten, että pykälän alkuosa jäisi voimaan, jolloin ulosottoimen hallinnon järjestämisestä voitaisiin jatkossakin antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Yleisvaltuuden kumoamisen jälkeen ulosottokaaren nojalla annetut asetukset jäisivät voimaan 1 luvun 7 §:ään lisättävän 5 momentin sekä muiden ulosottokaareissa olevien täsmällisten ja tarkkarajaisten asetuksenantovaltuuksien nojalla.

8.16 Laki ulosottomaksuista

Muutettavaksi esitettävän 8 §:n loppuosan sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla on annettu ulosottomaksuista annettu asetus (35/1995), joka on annettu myös lain 4 ja 5 §:n nojalla. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi sen loppuosan yleisvaltuus siten, että pykälän alkuosa jäisi voimaan, jolloin tarkempia säännöksiä ulosottomaksuista voitaisiin jatkossakin antaa valtioneuvoston asetuksella. Yleisvaltuuden kumoamisen jälkeen ulosottomaksuista annetun lain nojalla annetut asetukset jäisivät voimaan tämän ja muiden lain sisältämien asetuksenantovaltuuksien nojalla.

8.17 Laki toimivallasta, sovellettavasta laista, toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta

Kumottavaksi esitettävän 13 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole annettu asetuksia.

8.18 Laki maakaaren voimaanpanosta

Kumottavaksi esitettävän 20 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla on annettu lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä annettu asetus (960/1996), joka on annettu myös annettu maakaaren (540/1995) sekä lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä annetun lain (353/1987) 17 ja 22 §:n nojalla. Laki 353/1987 on kumottu kirjaamisasioiden siirtämistä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetulla lailla 584/2009, jonka 3 §:n mukaan lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä annettu asetus jää voimaan. Maakaareissa on voimassa olevat täsmälliset ja tarkkarajaiset valtuudet, joiden nojalla lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä annettu asetus pysyy voimassa, vaikka maakaaren voimaanpanosta annetun lain yleisvaltuus kumotaan.

8.19 Laki arvo-osuustileistä

Kumottavaksi esitettävän 43 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole annettu asetuksia.

8.20 Löytötavaralaki

Kumottavaksi esitettävän 32 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla on annettu löytötavara-asetus (1079/1988). Löytötavara-asetus pysyisi voimassa 32 §:ään tehtävien muutosten, 20, 21 a ja 25 b §:iin lisättävien valtuuksien sekä muiden laissa jo olevien tarkempien asetuksenantovaltuuksien nojalla.

8.21 Haastemieslaki

Muutettavaksi esitettävän 7 §:n nojalla on annettu haastemiesasetus (506/1986), joka on annettu myös lain 6 §:n 2 momentin nojalla. Asetus pysyisi voimassa 6 §:n 2 momentin olemassa olevan valtuuden sekä 7 §:ään lisättävien täsmällisten ja tarkkarajaisten asetuksenantovaltuuksien nojalla. Virkamerkkiä koskeva asetuksen 2 § tullaan kumoamaan lakiin lisättäväksi esitettävän uuden 6 a §:n johdosta.

8.22 Autokiinnityslaki

Kumottavaksi esitettävän 23 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla on annettu oikeusministeriön päätös autokiinnityslain täytäntöönpanosta (355/1973). Kyseisellä päätöksellä ei ole käytännön merkitystä, ja se kumoutuisi pykälän kumoutuessa.

8.23 Maanvuokralaki

Kumottavaksi esitettävän 89 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla ei ole voimassa asetuksia.

8.24 Laki lapsiasiavaltuutetusta

Kumottavaksi esitettävän 7 §:n sisältämän yleisen asetuksenantovaltuuden nojalla on annettu valtioneuvoston asetus lapsiasiavaltuutetusta (274/2005). Asetus pysyisi voimassa 5 §:ään lisättävän valtuuden sekä lain 1, 3 ja 4 §:n sisältämien valtuuksien nojalla. Lapsiasiavaltuutetusta annetun valtioneuvoston asetuksen 8 § koskee työjärjestystä. Työjärjestyksen voi vahvistaa ilman nimenomaista säännöstäkin, eli pykälä on luonteeltaan informatiivinen. Lakiin ei tarvitse lisätä kyseistä säännöstä varten erillistä valtuutta.

9 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan pp.kk.vvvv. Ei kuitenkaan ole estettä sille, että lait tulisivat voimaan jo ennen ehdotettua ajankohtaa tai sen jälkeen.

10 Toimeenpano ja seuranta

11 Suhde muihin esityksiin

Myös muissa ministeriöissä on valmisteilla esityksiä näiden ministeriöiden hallinnonalan lainsäädännön valtuussäännösten päivittämiseksi. Tämä esitys ei kuitenkaan ole näistä riippuvainen.

12 Suhde perustuslakiin ja säätämistäjärjestys

Perustuslain 80 §:ssä säädetään asetuksen antamisesta laissa säädetyn valtuuden nojalla. Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään edellyttänyt, että valtuus on täsmällinen ja tarkkarajainen (esim. PeVL 38/2013 vp, s. 3–4, PeVL 10/2014 vp, s. 5–6, PeVL 11/2014 vp, s. 3, PeVL 7/2005 vp, s. 10, PeVL 29/2004 vp, s. 3/II, PeVL 40/2002 vp, s. 7/I).

Esitys vahvistaisi lainsäädännön perustuslainmukaisuutta, koska esityksellä saatettaisiin valtuussääntely perustuslain 80 §:n ja perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön vaatimukset vastaavaksi.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämistäjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

saamen kielilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan saamen kielilain (1086/2003) 33 § ja
lisätään 10 §:ään uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 22 a § seuraavasti:

10 §

Saamen kielen käyttäminen viranomaisen työkielenä

Tarkemmat säännökset saamen kielen käyttämisestä viranomaisten välisessä kirjeenvaihdossa annetaan valtioneuvoston asetuksella.

22 a §

Toimituskirjan antaminen ja käännöksen oikeaksi todistaminen

Tarkemmat säännökset toimituskirjan antamisesta ja käännöksen oikeaksi todistamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

kielilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kielilain (423/2003) 41 § ja
lisätään 37 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 18/2014, uusi 3 momentti seuraavasti:

37 §

Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kertomuksen antamisesta ja sen sisällöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 23 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 23 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista annetun lain 11 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista annetun lain (189/2000) 11 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

Suomen säädöskokoelmasta annetun lain 19 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan Suomen säädöskokoelmasta annetun lain (188/2000) 19 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

Ahvenanmaan hallintotuomioistuimesta annetun lain 8 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan Ahvenanmaan hallintotuomioistuimesta annetun lain (547/1994) 8 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

Oikeusrekisterikeskuksesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Oikeusrekisterikeskuksesta annetun lain (625/2012) 6 §:n 1 momentti seuraavasti

6 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkempia säännöksiä Oikeusrekisterikeskuksen toiminnan järjestämisestä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta annetun lain 7 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta annetun lain (148/2004) 7 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa annetun lain 9 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa annetun lain (284/1981) 9 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

kumotaan liiketoimintakiellosta annetun lain (1059/1985) 22 § ja
muutetaan 21 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1107/2006, seuraavasti:

21 §

Rekisteri

Oikeusrekisterikeskus pitää yleiseen käyttöön tarkoitettua rekisteriä liiketoimintakiellon julkisuuden toteuttamiseksi sekä kiellon noudattamiseksi ja valvomiseksi. Rekisteriin merkitään liiketoimintakielloon tai väliaikaiseen liiketoimintakielloon määrätyn henkilön nimi, henkilötunnus ja kotikunta sekä muut rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeelliset tiedot kiellon sisällöstä, kestosta ja muusta voimassaolosta tuomioistuimen ratkaisustaan antaman ilmoituksen perusteella. Tuomioistuimen ilmoituksesta ja tietojen merkitsemisestä rekisteriin säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain 29 §:n 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain (715/2011) 29 §:n 2 momentti.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 22§:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 22§.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

oikeusapulain 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeusapulain (257/2002) 29 § seuraavasti:

29 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myönnettävän oikeusavun rajaamisesta oikeusapupäätöksessä määrättyihin toimenpiteisiin ja määrättyyn tuntimäärään sekä oikeusapua koskevan päätöksen toimittamisesta tai päätöksestä ilmoittamisesta asiaa käsittelevälle viranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pääasian lainvoimaisen ratkaisun jälkeen myönnetyn vakuutusedun huomioon ottamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää pyydetyn oikeusavun taloudellisia edellytyksiä koskevan selvityksen antamisesta ja selvityksen käyttötarkoituksesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä taloudellisia edellytyksiä koskevan selvityksen, oikeusapuhakemuksen, oikeusavun myöntämistä koskevan päätöksen ja ratkaisupyynnön laatimisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain 4 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain (269/1974) 4 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

ulosottokaaren 1 luvun 7 §:n ja 12 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulosottokaaren (705/2007) 12 luvun 1 § ja
lisätään 1 luvun 7 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 778/2019, uusi 5 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

7 §

Ulosottomiehet

Ulosottomiehelle annettavasta virkamerkistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

12 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset ulosottotoimen hallinnon järjestämisestä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

ulosottomaksuista annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulosottomaksuista annetun lain (34/1995) 8 § seuraavasti:

8 §

24

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset ulosottomaksuista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki

toimivallasta, sovellettavasta laista, toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 13 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan toimivallasta, sovellettavasta laista, toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (435/2009) 13 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

18.

Laki

maakaaren voimaannpanosta annetun lain 20 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan maakaaren voimaannpanosta annetun lain (541/1995) 20 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

19.

Laki

arvo-osuustileistä annetun lain 43 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan arvo-osuustileistä annetun lain (827/1991) 43 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

20.

Laki

löytötavaralain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan löytötavaralain (778/1988) 32 § sekä
lisätään 20 §:ään uusi 2 momentti, 21 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1397/2009, uusi 2 momentti ja 25 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1397/2009, uusi 2 momentti seuraavasti:

20 §

Valtiolle siirtyminen

Valtiolle siirtyneen löytötavaran käsittelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

21 a §

Luvan myöntämisen edellytykset

Löytötavaratoimiston pitämistä koskevassa hakemuksessa annettavista tiedoista ja löytötavaratoimiston pitämisluvan myöntämistä koskevan ilmoituksen tekemisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

25 b §

26

Luvan peruuttaminen

Löytötavaran luovuttamisesta 1 momentissa tarkoitetun luvan peruuttamisen yhteydessä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

32 §

Asetuksenantovaltuudet

Löytötavaran omistajalle tehtävästä ilmoituksesta, löytäjälle annettavasta kuitista, vastaanotetuista löytötavaroista ja 4 §:n 3 momentissa ja 9 §:n 1 momentissa tarkoitetuista luvista pidettävistä luetteloista, laitoslöytöjen kirjaamisesta sekä tullattavasta löytötavarasta tulliviranomaiselle tehtävästä ilmoituksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

21.

Laki

haastemieslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan haastemieslain (505/1986) 7 § ja
lisätään lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

6 a §

Virkamerkki

Haastemiehelle annetaan Tuomioistuinviraston vahvistama virkamerkki. Virkamerkki on pidettävä virantoimituksessa mukana ja tarvittaessa esitettävä.

7 §

Asetuksenantovaltuudet

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tiedoksiantotehtävien suorittamisesta. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädetään tiedoksiantotoiminnan johtamisesta ja valvonnasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

22.

Laki

autokiinnityslain 23 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan autokiinnityslain (810/1972) 23 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

23.

Laki

maanvuokralain 89 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan maanvuokralain (258/1966) 89 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

24.

Laki

lapsiasiavaltuutetusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan lapsiasiavaltuutetusta annetun lain (1221/2004) 7 § ja
lisätään 5 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

5 §

Toimisto

Esittelijöinä toimivien virkamiesten ja muun henkilökunnan nimittämisestä tai ottamisesta voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Petteri Orpo

Oikeusministeri Leena Meri

*Valitse kohde.
Valitse kohde.*

Laki

[Kopioi säädöksen nimi tähän]

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

§
[Kopioi momentin teksti tähän]

§
[Kopioi momentin teksti tähän]

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..